

[Alvilda Larsen.]

mig at fremsætte forskellige ønsker på lejernes vegne.

Det undrer mig, at den højtærede boligminister stadig mener at kunne se bort fra et så væsentligt spørgsmål som vedligeholdelsen, som jo — det er også påtalt fra anden side — er forbigået i tavshed i det foreliggende lovforslag, som det også var det i lovforslaget af 3. december 1948. Ministeren kunne ellers i beretningen fra normalkontraktudvalget have set, i hvor stor udstrækning dette problem optager lejerne. Mit parti har tidligere stillet forslag om, at man skulle indføje en bestemmelse, der sikrer, at 7 pct. af lejen anvendes til lejlighedernes vedligeholdelse, hvorfor disse 7 pct. blev foreslået hensat på en konto, hvorover der førtes særskilt regnskab over indbetalte beløb og afholdte udgifter. Grundejerns manglende opfyldelse af deres vedligeholdelsespligt under hele krigs- og efterkrigstiden har gjort dette spørgsmål meget aktuelt. Det er påkrævet, at lovgivningen nu interesserer sig for dette emne, hvis ikke man tilstræber en varig forringelse af lejernes stilling i dette forhold.

Den højtærede boligminister havde i lørdags ladet sig formå til at besvare en del spørgsmål fra lytterne i radioen i serien „Hvis jeg havde ham her“. Ministeren gav her udtryk for det lyssyn, som vel er naturligt for et medlem af en regering, der står foran et valg, nemlig at bolignøden vil være forbi om 3—4 år. Ganske vist kom ministeren til dette resultat ved at opgøre lejlighedsunderskuddet til 25 000 lejligheder. I 1945 oplyste en sagkyndig betænkning — og den var man fra alle sider, i hvert fald dengang, enig om at anerkende —, at det i 8 år ville være nødvendigt at bygge 30 000 lejligheder hvert år for at afskaffe bolignøden og indhente den forringelse af boligstandard, der er sket under krigen, men da der i tidsrummet 1945—48 kun er bygget 43 000 lejligheder og vi kan regne med, at der vil blive færdigbygget ca. 20 000 i 1949, kan man se, at det er ganske andre tal, vi skal op på, end dem, som ministeren opererede med i sine ikke særligt imponerende bestræbelser for at komme bolignøden til livs.

Jeg ved meget vel, at der er gjort væsentlige indhug i bolignøden i ministerens embedstid. De er bl. a. gjort af det embedsmandsudvalg, der sidste sommer forberedte dette lovforslag. Der forkastede man nemlig 1945-betænkningens opgørelse af boligunderskuddet og opstillede i stedet for noget, man kaldte det demografisk bestemte boligbehov. Jeg lykønsker ministeren til så dygtige embedsmænd. Jeg tror, at det af mange

grunde havde været lykkeligere, om ministeren havde allieret sig med nogle lige så fremragende murere og bygningshåndværkere, end at man vil afskaffe bolignøden ved at kalde den for noget andet. Det batter ikke noget i genopbygningen, selvom jeg må indrømme, at det måske kan pynte noget i entrontale. Nej, bolignøden er her, og hvis den højtærede minister ikke tager murskeen i den anden hånd, vil den vare mange år endnu. Forholdene ude i landet viser det. I Esbjerg var der den 1. oktober i år 611 boligsøgende. Nogle boede hos familie, andre i lofts- eller kælderværelser, i have- eller lysthuse eller i små og usunde lejligheder. Esbjergs ejendomsinspektør siger, at det er svært at sige, hvornår de mindrebemidlede er hjulpet. Det er bedre, siger han, for dem, der kan melde sig til boligselskaberne og har råd til at betale boligindskud. I Odense er der 1 700—1 800 boligsøgende og 870 under kommunal boligforsorg, i Kolding, hvor der er den forholdsvis største bolignød, har man forleden måttet skærpe reglerne for boliganvisning, fordi man ikke kan se nogen anden udvej, og en gennemgang af den sidste tids udvikling af boligbehovet i min egen kommune, Frederiksberg, viser, at presset på husvildeforsorgen, altså på efterspørgslen efter lejligheder, er steget.

Det socialdemokratiske blad i Kolding, „Tidens Tegn“, har ledsaget denne udvikling med nogle bitre bemærkninger, idet man siger, at noget tyder på, at Kolding bolig-anvisningsudvalg altfor tidligt har opgivet kontakten med den faktisk foreliggende boligsituation, og fortsætter: „Det har altså givet bagslag.“ Udvalgets nødråb er et skoleeksempel på, hvordan det kan gå, når man i en vanskelig tid for tidligt giver slip på restriktionerne. Måske bladets ærede partifæller her i salen vil skrive sig disse ord bag øret. Vi er inde i en uge med behandling af restriktionsforslag på rigsdagen. I går var det vareforsyningsloven, i dag er det prisloven og lejeloven. Den sidste opfattes af visse partier her i salen som en decideret restriktionslov, og det er i dagspressen meddelt, at regeringen for at redde livet, det samme liv, som den var så ustyrligt vild efter at forlade, har måttet give de radikale tilsagn om at strække sig meget langt i retning af frigivelse og liberalitet. Forhåbentlig kan et flertal indse, at de grelle vidnesbyrd fra landet, og også fra København forøvrigt, vedrørende bolignødens omfang ikke opfordrer til, at de 'boligløse' nu indtrædes i det taktiske spil om fiduser, der foregår på rigsdagen.

Endelig har jeg nogle bemærkninger til